

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פתרונות סופיים: שואה, ג'נוסייד ואליומות המונית במאה ה-20 -
13169

תאריך עדכון אחרון 06-09-2020

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה של עם ישראל ויהדות זמננו

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' דניאל בלטמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: daniel.blatman@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

תאור כללי של הקורס:

מה מאפיין את האירוע המחריד - ג'נוסייד - שהתרחש פעמים רבות במאה ה-20? מהם השורשים ההיסטוריים, האידאולוגיים והפוליטיים העומדים מאחורי האירוע הזה? האם יש מכנה משותף לכל מקרי הג'נוסייד או שכל מקרה מאופיין ומיוחד בפני עצמו? בשאלות אלה ונוספות נעסוק בסמינר. בנוסף להיבטים התיאורטיים והמשפטיים של הג'נוסייד נבחן כמה מקרים של רצח עם שהתרחשו במאה ה-20 ונדון בסוגיית היחס בין השואה -רצח העם שביצעו הנאצים ביהודים - ואירועי ג'נוסייד אחרים.

מטרות הקורס:

מה מאפיין את האירוע המחריד - ג'נוסייד - שהתרחש פעמים רבות במאה ה-20? מהם השורשים ההיסטוריים, האידאולוגיים והפוליטיים העומדים מאחורי האירוע הזה? האם יש מכנה משותף לכל מקרי הג'נוסייד או שכל מקרה מאופיין ומיוחד בפני עצמו? בשאלות אלה ונוספות נעסוק בסמינר. בנוסף להיבטים התיאורטיים והמשפטיים של הג'נוסייד נבחן כמה מקרים של רצח עם שהתרחשו במאה ה-20 ונדון בסוגיית היחס בין השואה -רצח העם שביצעו הנאצים ביהודים - ואירועי ג'נוסייד אחרים.

תוצרי למידה

בסימום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

מה מאפיין את האירוע המחריד - ג'נוסייד - שהתרחש פעמים רבות במאה ה-20? מהם השורשים ההיסטוריים, האידאולוגיים והפוליטיים העומדים מאחורי האירוע הזה? האם יש מכנה משותף לכל מקרי הג'נוסייד או שכל מקרה מאופיין ומיוחד בפני עצמו? בשאלות אלה ונוספות נעסוק בסמינר. בנוסף להיבטים התיאורטיים והמשפטיים של הג'נוסייד נבחן כמה מקרים של רצח עם שהתרחשו במאה ה-20 ונדון בסוגיית היחס בין השואה -רצח העם שביצעו הנאצים ביהודים - ואירועי ג'נוסייד אחרים.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ודיון בכיתה בהתבססות על חומר קריאה שבועי שוטף

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

פתרונות סופיים: שואה, ג'נוסייד ואלימות המונית במאה ה-20
סמינר ב"א, תשפ"א - (קורס מס' 13169, 2 נ"ז)
פרופ' דניאל בלטמן - סמסטר ב' (יום ב' 13:00-14:30)

חובות המשתתפים: השתתפות פעילה בשיעורים; הצגת רפרט בע"פ בכיתה על אחד הנושאים
המופיעים ברשימת הקריאה; (20%); עבודת סיכום (או עבודה סמינריונית) בסוף השנה (80%)
שיעור 1: 15.3.21

הצגת הנושא ומבנה הסמינר

שיעור 2: 22.3.21

פשעי מלחמה ורצח המוני: רקע היסטורי

Daniel Marc Segesser and Myriam Gessler, "Raphael Lemkin and the International
Debate on the Punishment of War Crimes (1919-1948)", *Journal of Genocide
Research*, 4/7 (2005), pp. 453-468

שיעור 3: 5.4.21

אמנת האו"ם למניעה והענשה של פשע רצח עם

UN Convention on the Prevention and Punishment of the Crimes of Genocide:
<http://www.hrweb.org/legal/genocide.html>

שיעור 4: 12.4.21

ג'נוסייד: הגדרות

יהונתן אלשיך, "ג'נוסייד - אנטומיה של מושג שנוי במחלוקת במהותו", יאיר אורון, יצחק לובלסקי
(עורכים), ג'נוסייד, בין גזענות לג'נוסייד בעת המודרנית, האוניברסיטה הפתוחה, 2011, עמ' 35-63

שיעור 5: 19.4.21

קולוניאליזם וגזע

חנה ארנדט, יסודות הטוטליטריות, תל אביב, הקיבוץ המאוחד, 2010, עמ' 297-345

שיעור 6: 26.4.21

גזענות וג'נוסייד

סון לינדקוויסט, השמידו את כל הפראים!, תל אביב, עם עובד, תשע"ז, עמ' 135-178

שיעור 7: 3.5.21

המאה ה-20 ואלימות המדינה

חנה ארנדט, יסודות הטוטליטריות, עמ' 580-674

שיעור 8: 10.5.21

המדינה ורצח עם

Rudolph J. Rummel, *Death by Government*, (New Brunswick: Transaction Publisher,
1994), pp. 1-28

שיעור 9: 17.5.21

הג'נוסייד בדרום-מערב אפריקה (נמיביה) 1904-1908

Jürgen Zimmerer, "War, concentration camps and genocide in South-West Africa",
in Jürgen Zimmerer and Joachim Zeller (eds.), *Genocide in German South-West
Africa, The Colonial War of 1904-1908 and its Aftermath*, (Monmouth: Merlin Press,
2008), pp. 41-63

שיעור 10: 24.5.21

מג'נוסייד קולוניאלי בנמיביה לג'נוסייד הנאצי במזרח אירופה

Jürgen Zimmerer, "The birth of the Ostalnd out of the spirit of colonialism: a postcolonial perspective on the Nazi policy of conquest and extermination", *Patterns of Prejudice* 39/2 (2005), pp. 197-219

שיעור 11: 31.5.21

הג'נוסייד הארמני

Vahakn Dadrian, *The History of the Armenian Genocide*, Providence: Bergham Books, 1995, pp. 203-234

שיעור 12: 7.6.21

רואנדה

Ben Kiernan, *Blood and Soil, a word History of genocide and Extermination from Sparta to Darfur*, New haven, Yale UP, 2007, pp. 554-568
בנימין נויברגר, ג'נוסייד - רואנדה 1994, רצח עם בארץ "אלף הגבעות", האוניברסיטה הפתוחה, 2005, עמ' 136 - 154

שיעור 13: 14.6.21

מגדר וג'נוסייד

Adam Jones, "Gendercide and genocide", *Journal of Genocide Research*, 2/2 (2000), pp, 185-211

שיעור 14: 21.6.21

בין שואה לג'נוסייד

יהודה באואר, הרהורים על השואה, ירושלים, יד ושם, 2001, עמ' 47-75

שיעור 15: 28.6.21

סיכום, הצגת מטלות

חומר חובה לקריאה:

פתרונות סופיים: שואה, ג'נוסייד ואלימות המונית במאה ה-20
סמינר ב"א, תשפ"א - (קורס מס' 13169, 2 נ"ז)
פרופ' דניאל בלטמן - סמסטר ב' (יום ב' 13:00-14:30)

חובות המשתתפים: השתתפות פעילה בשיעורים; הצגת רפרט בע"פ בכיתה על אחד הנושאים המופיעים ברשימת הקריאה; (20%); עבודת סיכום (או עבודה סמינריונית) בסוף השנה (80%)

שיעור 1: 15.3.21

הצגת הנושא ומבנה הסמינר

שיעור 2: 22.3.21

פשעי מלחמה ורצח המוני: רקע היסטורי

Daniel Marc Segesser and Myriam Gessler, "Raphael Lemkin and the International Debate on the Punishment of War Crimes (1919 -1948)", *Journal of Genocide Research*, 4/7 (2005), pp. 453-468

שיעור 3: 5.4.21

אמנת האו"ם למניעה והענשה של פשע רצח עם

UN Convention on the Prevention and Punishment of the Crimes of Genocide:
<http://www.hrweb.org/legal/genocide.html>

שיעור 4: 12.4.21

ג'נוסייד: הגדרות

יהונתן אלשיך, "ג'נוסייד - אנטומיה של מושג שנוי במחלוקת במהותו", יאיר אורון, יצחק לובלסקי (עורכים), ג'נוסייד, בין גזענות לג'נוסייד בעת המודרנית, האוניברסיטה הפתוחה, 2011, עמ' 35-63

שיעור 5: 19.4.21

קולוניאליזם וגזע

חנה ארנדט, יסודות הטוטליטריות, תל אביב, הקיבוץ המאוחד, 2010, עמ' 297-345

שיעור 6: 26.4.21

גזענות וג'נוסייד

סוון לינדקוויסט, השמידו את כל הפראים!, תל אביב, עם עובד, תשע"ז, עמ' 135-178

שיעור 7: 3.5.21

המאה ה-20 ואלימות המדינה

חנה ארנדט, יסודות הטוטליטריות, עמ' 580-674

שיעור 8: 10.5.21

המדינה ורצח עם

Rudolph J. Rummel, *Death by Government*, (New Brunswick: Transaction Publisher, 1994), pp. 1-28

שיעור 9: 17.5.21

הג'נוסייד בדרום-מערב אפריקה (נמיביה) 1904-1908

Jürgen Zimmerer, "War, concentration camps and genocide in South-West Africa", in Jürgen Zimmerer and Joachim Zeller (eds.), *Genocide in German South-West Africa, The Colonial War of 1904-1908 and its Aftermath*, (Monmouth: Merlin Press, 2008), pp. 41-63

שיעור 10: 24.5.21

מג'נוסייד קולוניאלי בנמיביה לג'נוסייד הנאצי במזרח אירופה

Jürgen Zimmerer, "The birth of the Ostalnd out of the spirit of colonialism: a postcolonial perspective on the Nazi policy of conquest and exterminationn", *Patterns of Prejudice* 39/2 (2005), pp. 197-219

שיעור 11: 31.5.21

הג'נוסייד הארמני

Vahakn Dadrian, *The History of the Armenian Genocide*, Providence: Bergham Books, 1995, pp. 203-234

שיעור 12: 7.6.21

רואנדה

Ben Kiernan, *Blood and Soil, a word History of genocide and Extermination from Sparta to Darfur*, New haven, Yale UP, 2007, pp. 554-568

בנימין נויברגר, ג'נוסייד - רואנדה 1994, רצח עם בארץ "אלף הגבעות", האוניברסיטה הפתוחה, 2005, עמ' 136 - 154

שיעור 13: 14.6.21

מגדר וג'נוסייד

Adam Jones, "Gendercide and genocide", *Journal of Genocide Research*, 2/2 (2000), pp. 185-211

שיעור 14: 21.6.21

בין שואה לג'נוסייד

יהודה באואר, הרהורים על השואה, ירושלים, יד ושם, 2001, עמ' 47-75

שיעור 15: 28.6.21

סיכום, הצגת מטלות

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 20 %

השתתפות 0 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: